

Жовтень, 2025 р.
№№ 19-20(762-763)

Видається з березня 1993 року

МАЙБУТТЯ

Газета освітян Хмельниччини

співпраця

Нас підтримує ЮНІСЕФ

У Хмельницькій обласній військовій адміністрації відбулася робоча зустріч із представниками Представництва Дитячого фонду Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) в Україні. Її провів заступник начальника ОВА Роман Ужва. Участь також взяли начальник Служби у справах дітей Любов Тимофіїв та регіональний консультант Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей у Хмельницькій області Ліана Залуцька.

Делегацію ЮНІСЕФ очолила керівниця Львівського регіонального офісу Представництва Нінке Вольпен. До складу делегації також

увійшли спеціаліст із захисту дітей Віталій Старіков та консультантка програми «Кращий догляд для кожної дитини» Ольга Нижня.

Сторони обговорили хід реалізації спільних ініціатив у межах програми «Кращий догляд для кожної дитини», що спрямована на реформування системи догляду та підтримки дітей. Програма охоплює п'ять пілотних територіальних громад області, які стали прикладом ефективного впровадження нових підходів до захисту прав дитини, а з урахуванням актуальних потреб регіону її географія було розширено ще на 14 громад.

У межах проекту громади отримують підсилення щодо розвитку базових соціальних послуг, підтримки сімейних форм виховання та реінтеграції дітей, які повернулися з евакуації з-за кордону.

Окремо обговорили реалізацію проекту «Барнахус» — створення спеціалізованого центру для роботи з дітьми, які постраждали від насильства або стали свідками злочинів.

Після зустрічі учасники разом із представниками МБО «Української фундації громадського здоров'я» оглянули приміщення, визначене для розміщення центру. Його облаштування відбуватиметься за під-

тримки ЮНІСЕФ та за участю обласного бюджету.

«Ми цінуємо наше партнерство з ЮНІСЕФ, яке дає змогу не просто реалізувати проекти, а створювати сталі системи підтримки дітей і сімей у громадах. Спільними зусиллями ми забезпечуємо якісний і безпечний простір для розвитку кожної дитини», — зазначив заступник начальника ОВА Роман Ужва.

Сторони домовилися продовжити співпрацю в межах підписаного Меморандуму про взаємодію до 2026 року, зосередивши увагу на розширенні доступу дітей і сімей до соціальних послуг на місцевому рівні.

Тут розвиваються і творять

Центр дитячої та юнацької творчості Старокостянтинівської міської ради відвідала перший заступник начальника ОВА Оксана Вжешневська.

Це місце, де діти та молодь громади можуть розвивати свої здібності, знаходити нові захоплення та цікаво проводити вільний час. Головна мета Центру – підтримати творчість вихованців, допомогти розкрити їхні таланти та організувати змістовне дозвілля.

Оксана Вжешневська ознайомилася з роботою різних гуртків: художньо-естетичного, військово-патріотичного, туристсько-краєзнавчого, еколого-натуралістичного, гуманітарного та соціально-реабілітаційного. Вона поспілкувалася з педагогами та психологами: окремо з тими, хто приділяє особливу увагу дітям з інклюзією та підтримує їхній розвиток, а також з фахівцями, які розповіли, як допомагають дітям розвивати таланти, навчати стресостійкості.

У цьому ж приміщенні працює регіональний Центр раннього розвитку дитини — сучасний за-

клад, що підтримує молоді сім'ї та дітей раннього віку, допомагає батькам навчитися виховувати дітей правильно та формувати свідоме й відповідальне батьківство.

У Центрі працюють кваліфіковані педагоги та викладачі, які дбайливо опікуються кожною дитиною, а батьки можуть отримувати практичні поради та знання через різні

підрозділи: «Школу найкращої дитини», «Школу професійного батьківства», «Школу ранньої обдарованості» та «Заочну школу для батьків».

«Головне – щоб діти розвивалися і творили. Дуже приємно бачити, що в громаді такі цікаві та змістовні активності. Це справжня царина дозвілля для малечі й молоді, де кожен може займати-

ся улюбленими справами, розвивати таланти та спілкуватися з однолітками», – зазначила Оксана Вжешневська.

Посадовиця також відвідала Старокостянтинівську загальноосвітню школу №1, де оглянула харчоблок, їдальню, навчальні класи та поспілкувалася з керівництвом закладу.

КМІТЛИВІ

Ідеям – втілення

У Хмельницькому після кількарічної перерви, спричиненої повномасштабною війною, відновили шкільний громадський бюджет. Ця ініціатива дає змогу учням пропонувати власні цікаві проекти та втілювати їх у школах. На реалізацію ідей з бюджету громади виділили мільйон гривень.

Шкільний громадський бюджет – це взаємодія влади й учнів 5-11 класів, які подають свої ідеї, голосують за них і разом реалізують переможні ініціативи. Так діти вчать брати відповідальність і розуміти, як формується бюджет громади.

Днями конкурсна комісія департаменту освіти і науки завершила

розгляд заявок. Відібрано 11 найкращих проєктів. Саме вони отримають з міського бюджету 1 мільйон гривень.

Переможці конкурсу:

- Новий ритм шкільних заходів — ліцей №3, автор Анастасія Горячок;
- Зелений клас «Eco Classroom» — ліцей №5, автор Віталіна Ткачук;
- Мурал «Нація вільних» і «Козаки» — ліцей №5, автор Евеліна Моровецька;
- Майстерня мрії — ліцей №7, автор Карина Прокоф'єва;
- Студія запису «BestMix» — ліцей №18, автор Ілля Герщук;
- Територія ідей: хаб самоврядування — ліцей №17, автор Анастасія

Лукаш;

- Здорове дитинство – запорука сили народу — ліцей №2, автор Діана Повар;
- Шкільні комунікації — ліцей №6, автор Дарія Шейгец;
- Круті заняття в укритті — гімназія №25, автор Світлана Пшеничникова;
- Зони відпочинку — гімназія №23, автори Марія Горбей, Тетяна Дрозда, Дмитро Мураховський;
- Місце щасливих людей — гімназія №12, автори Ірина Волкова, Мар'яна Мельник.

Усі ініціативи, як додають у профільному департаменті, планують втілити до кінця 2025 року.

Кузня робітничих професій

Хмельницький професійний ліцей – це державний заклад освіти другого атестаційного рівня, що забезпечує реалізацію потреб громадян у професійній (професійно-технічній) освіті, оволодінні робітничими професіями, спеціальностями, кваліфікацією, здійснює первинну професійну підготовку, професійно-технічне навчання, перепідготовку, підвищення кваліфікації. Цьогоріч Хмельницький професійний ліцей (до 2003 року – Хмельницьке професійно-технічне училище №8) відзначає 40-у річницю від дня створення. За цей період підготовлено більше 19 тисяч кваліфікованих робітників для різних галузей промисловості міста й області.

На урочистості з нагоди ювілейної річниці від дня заснування закладу завітав перший заступник голови обласної ради Володимир Гончарук.

Посадовець подякував колективу ліцею за роботу та підготовку кадрів робітничих спеціальностей, а також ветеранам за формування потужної матеріально-технічної бази і створення престижу закладу.

Володимир Гончарук нагородив Грамотами обласної ради працівників закладу за вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти, творчу ініціативу і наполегливість, самовіддану працю, професіоналізм у підготовці кваліфікованих фахівців та активну громадянську позицію. Також презентував для потреб закладу цінний подарунок.

За словами директора професійного ліцею Григорія Станіслава, сьогодні Хмельницький професійний ліцей – це багатопрофільний навчальний заклад, який виконує своє головне завдання – підготовку та перепідготовку кваліфікованих робітників. У ліцеї навчання ведеться за вісьмома професіями: «Кулінар борошняних виробів. Кухар. Офіціант», «Кухар. Офіціант», «Зварник», «Зварник. Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування»,

«Живописець. Оформлювач вітрин, приміщень та будівель», «Швачка. Кравець», «Слюсар з експлуатації та ремонту газового устаткування. Електрогазозварник», «Майстер готельного господарства».

У ліцеї працює потужний колектив, у складі якого 71 педагогічний та 36 господарчо-адміністративних працівників, троє з яких – служать в ЗСУ. Більше 60% педпрацівників мають вищі кваліфікаційні категорії та найвищі тарифні розряди, 27% – педагогічні звання, п'ять працівників нагороджені знаком «Відмінник освіти України», один – нагрудним знаком Макаренка. Заклад є переможцем проекту регіонального розвитку, який було реалізовано за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу в сумі 2 млн грн («Реконструкція навчально-виробничих майстерень та кабінету професійної підготовки електрогазозварників»). Усі навчально-виробничі майстерні модернізовані та оснащені сучасним обладнанням, створено необхідну

матеріально-технічну базу для проведення уроків з використанням мультимедійних технологій.

У ліцеї шанують мужній подвиг захисників України – 23 випускники та 3 працівники ліцею стали на захист незалежності нашої держави та, на жаль, віддали найцінніше – своє життя. У знак пам'яті у закладі їм відкриті меморіальні дошки.

Починаючи з 2015 року, педагогічний та учнівський колективи активно волонтерять, забезпечуючи надійний тил українським солдатам. Збирають кошти та продукти, шиють камуфляжні військові форми, маскувальні штани та маски, плетуть сітки, роблять сушені борщі, виготовляють переносні пічки на твердому паливі для обігріву бліндажів. Ліцеїсти є учасниками акцій «Напиши листа солдату», «Подаруй книгу солдату», «Оберіг для захисника», «Оберіг для захисника», самостійно виготовляють обереги, патріотичні сувеніри та листівки, які потім продають на благодійних ярмарках, а кошти передають на підтримку Збройних сил України.

У травні 2021 року відкрито музей історії ліцею,

де представлено історію його розвитку, еволюцію професій, впровадження інноваційних технологій, досягнення здобувачів освіти та педагогів.

Особливою гордістю учнівського та педагогічного колективів є відкрита у 2023 році експозиція, присвячена учасникам російсько-української війни та боротьбі за незалежність України.

Цьогоріч у ліцеї запрацював Природничо-екологічний центр на честь видатного вченого Володимира Вернадського – всесвітньо відомого українського філософа і науковця, природознавця, першого президента Української академії наук. Мета створення такого осередку знань – екологічне виховання молоді, формування навичок дбайливого ставлення до природи.

До комплексу Хмельницького професійного ліцею входять: навчальний корпус, учнівський гуртожиток, корпус спортивного залу та їдальні, навчально-виробничі майстерні, лабораторії, спорткомплекс зі стадіоном та ігровими майданчиками.

Захисникам – від дітей

Педагогічний колектив, учні та батьківська спільнота Початкової школи №1 Хмельницької міської ради вкотре довели: допомагати – це вже не ініціатива, а частина української культури. Днями школа передала для військових бригади територіальної оборони автомобіль, який уже вирушив на передову для виконання бойових завдань. Підбір і доставку авто з Великої Британії забезпечили волонтери ГО «Захист – об'єднання волонтерів».

«Ця машина стала підсумком нашого осіннього ярмарку, який тривав протягом першої чверті. Брали участь усі класи – від першого до четвертого. Щотижня ярмаркували, об'єднувалися, проводили кілька ярмарків на тиждень. Ми передали трохи більше ніж 335 тисяч гривень саме на закупівлю авто та для участі у «Теплому зборі», – розповіла директорка навчального закладу Тамара Газда. У нас давня співпраця із «Захистом». Це вже третє авто, яке ми передаємо для Збройних сил України саме завдяки волонтерам цієї організації».

«Наш підрозділ зараз стоїть на Сумському напрямку, – розповідає військовослужбовець Анатолій. – Машина нам потрібна, бо дороги важкі, болото, треба добиратися далеко, вивозити групи. Це вже друге авто, яке ми отримали від цієї школи. Так, автомобілі на фронті – розхідний матеріал, але без них виконання завдань просто неможливе. Це одна з найважливіших речей, які допомагають нам виживати і повертатися».

На знак вдячності військові передали навчальному закладу відзнаку

«Гордість нації» та прапор підрозділу, підписаний бійцями.

Волонтер Ігор Поляков подякував педагогічному колективу, учням і батьківській спільноті школи:

«Дякуємо за вашу довіру й небайдужість. Ви передаєте не просто авто – ви передаєте тепло й віру в перемогу. Разом із машиною ми також передаємо обігрівачі, адже зима близько, і на передовій уже холодно».

ГО «Захист – об'єднання волонтерів» продовжує ініціативу «Теплий збір» – сезонну кампанію, спрямовану на забезпечення військових засобами обігріву та енергопостачання.

«Це вже третій сезон «Теплого збору». Ми бачимо, наскільки важливо готуватися до зими – не тільки фронту, а й тилу. І саме такі приклади, як у Початковій школі №1, надихають – бо підтримка починається з виховання», – зазначають волонтери організації.

У Хмельницькій початковій школі №2 завершилась серія благодійних ярмарків, які проводилися у співпраці з БФ «Волонтери Поділля».

Для більшості першокласників це був перший досвід участі в такій важливій справі. Але попри юний вік, діти неабияку велику щедрість, активність та бажання допомагати. Разом з батьками вони підготували смачну випічку, креативні поробки, яскраві сувеніри й патріотичні лотереї, які охоче продавали на ярмарку.

Загалом вдалося зібрати 409 660 гривень. Кошти переказано БФ «Волонтери Поділля». І дуже скоро наші захисники отримають чудові «іграшки», які допоможуть долати ворожу армію.

Цифрова платформа

Міністерство освіти і науки запустило цифрову платформу для педагогів "Освіта для життя". Вона допоможе планувати уроки та стежити за прогресом учнів упродовж всього навчання. Платформа не нав'язує єдиного правильного шляху, а дає можливість кожному педагогу на основі цих прикладів створювати власний стиль викладання, який відповідає потребам конкретного класу та особистості вчителя.

Це інструмент для професійної творчості, який поєднує державні стандарти освіти зі щоденною практикою викладання в класі», – запевняють у МОН.

На платформі можна знайти:

- концептуальні засади 9 освітніх галузей (мету, структуру, ключові компетентності, особливості викладання) та всі необхідні документи (державні стандарти, типові освітні програми);
- інтерактивний стандарт – дає можливість простежити прогрес учнів з 1 до 12 класу та побачити зв'язок компетентностей із результатами навчання;
- приклади реалізації умінь та компетентностей у різних галузях;
- бібліотеку вправ і завдань – добірки для розвитку конкретних компетентностей від критичного мислення до креативності;
- інструменти для міжпредметної інтеграції – поєднання різних галузей в одному уроці;
- путівники для оцінювання результатів навчання та компетентностей учнів.

Наразі платформа працює у тестовому форматі. Вчителі та методисти можуть долучитися до створення банку компетентнісних завдань, поділившись власними напрацюваннями через пошту educationforlife@mon.gov.ua.

Потенціал лідерства

У місті Хмельницькому відбувся Форум учнівського самоврядування області. Захід об'єднав ініціативних учнів закладів середньої освіти регіону, педагогів, представників влади та громадських організацій.

Учасників форуму у відеозверненні привітала голова обласної ради Віолета Лабазюк, яка побажала їм плідної роботи, нових ідей і натхнення. Подякувала за їхню свідому громадянську позицію, активну участь у волонтерських ініціативах.

«Особливо приємно, що на Хмельниччині осередки учнівського самоврядування діють у кожній громаді, а Обласна рада старшокласників – одна з найактивніших в Україні. Молоді, активні, прогресивні та впевнені юнаки й дівчата – саме вони вже сьогодні стають рушієм позитивних змін у своїх школах і громадах. Це покоління, яке не боїться відповідальності, має власну думку і прагне розвивати Україну. Вірю у нашу молодь – розумну, сміливу, сильну, яка формує світогляд покоління Перемоги – вільної, незалежної, європейської України», – сказала Віолета Олександрівна.

Перший заступник голови обласної ради Володимир Гончарук у своєму виступі наголосив, що учнівське само-

врядування містить потужний виховний потенціал, сприяє створенню умов і можливості для самореалізації молоді, виховання соціально активної особистості, залученню її до розвитку різноманітних сфер суспільства.

Посадовець подякував лідерам учнівського самоврядування за те, що з перших днів повномасштабного вторгнення агресора до-

лучилися до волонтерської діяльності та за допомогу Збройним силам України.

За вагомий особистий внесок у розвиток учнівського самоврядування, активну громадянську позицію, організаторські здібності, ініціативність, відповідальність та самовіддану працю на благо учнівської молоді Володимир Гончарук відзначив Грамотами

обласної ради керівництво та членів Обласної ради старшокласників.

Присутні переглянули фільм «Життя молоді в умовах сьогодення».

В інформаційному модулі учасники заходу говорили про відповідальне лідерство як шлях до успіху. Дискусійний модуль був насичений тренінгами, обміном корисною інформацією.

обдаровані

Плекають майбутніх науковців

На базі Хмельницького ліцею №1 імені Володимира Кралицького працює фізико-математична школа для обдарованих дітей міської територіальної громади. Цей заклад давно відомий традиціями вивчення природничо-математичних дисциплін. Його учні – постійні призери міських, обласних і всеукраїнських олімпіад, конкурсів МАН, турнірів і наукових проєктів. Саме тому ліцей став базою для функціонування цієї школи – простору, де формується наукове мислення, народжуються ідеї та зростають майбутні дослідники.

Фізико-математична школа – це можливість для учнів поглиблено вивчати математику, фізику та інформатику, розвивати дослідницькі навички, готуватись до олімпіад і наукових конкурсів, реалізовувати власні ідеї в колі однодумців під керівництвом досвідчених педагогів.

Школа працює на основі міжшкільних факультативів. Її головна мета – підтримка талановитих дітей, розвиток їхніх інтелектуальних здібностей і формування покоління молодих науковців, здатних розвивати інтелектуальний потенціал України. Серед школярів – майбутні інженери, програмісти, фізики, аналітики та винахідники.

досвід

Сила партнерства

У Красиліві відбулась зустріч керівників громад області, під час якої вони обговорювали місцевий досвід розбудови освітнього середовища: ліцею, спортивно-реабілітаційного центру та дитячо-юнацької спортивної школи. Організатором зустрічі став регіональний офіс «U-LEAD з Європою».

Напрямок розвитку профільної освіти, позашкільної активності та заохочення молоді до розвитку в спорті у 2021 став стратегічним рішенням Красилівської громади, розповіла гостям місцева голова Ніла Островська, – і тепер є прикладом розвитку громади у регіоні.

Торік почався підвіз старшокласників з усієї громади до одного навчального закладу в Красиліві, що і стало переламними моментом. На базі закладу сформувався навчальний центр із фаховими вчителями, оснащеними спортивними залами та численними гуртками для дітей.

Завдяки ініціативам розвитку, створеним завдяки співпраці влади, освітан та батьків, старшокласники отримали можливість обирати напрямок майбутнього розвитку та приділяти більше часу та уваги предметам, які їм цікаві. Згодом у приміщенні ліцею було облаштоване сучасне просторе укриття, наразі триває ремонт харчоблоку.

Крім того, в Красилівській громаді працює спортивно-реабілітаційний центр, в якому навчають плавання та проводять реабілітацію дітей з інвалідністю та ветеранів. Також в громаді функціонує ДЮСШ ім. Героя України Вадима Зеленюка, де можна відвідати тренування з футболу, гандболу, настільного тенісу та вільної боротьби.

«Зустріч у Красиліві стала важливою платформою для обміну досвідом між громадами. Ми переконалися, що успіх профільної старшої школи визначається не лише якісною інфраструктурою чи навчальними програмами, а насамперед партнерством між владою, педагогами, батьками та здобувачами освіти. Досвід Красилівської громади показує, що системний підхід і відкрита комунікація створюють основу для якісних змін, а подібні зустрічі допомагають громадам надихатися й знаходити власні рішення для розвитку освіти», – вважає Юлія Мазур, радниця з питань муніципального управління та розвитку «U-LEAD з Європою» у Хмельницькій області.

профорієнтація

Третій сезон «Атомної школи»

На Хмельницькій АЕС стартував третій сезон проекту «Атомна школа». Більше 30-ти старшокласників ліцеїв та гімназій міста-супутника та 30 км зони спостереження ХАЕС (учні Нетішинського професійного ліцею) у процесі навчання матимуть змогу не тільки отримати знання у сфері атомної енергетики, а й дізнатися про роботу підприємства.

Заступник генерального директора з персоналу станції Володимир Гудзь розповів про переваги роботи на енергопідприємстві та закликав молодь обирати спеціальності, пов'язані з атомною енергетикою, аби в майбутньому приєднатися до колективу ХАЕС.

Голова ВП ГО «УкрЯТ» у м.Нетішин Володимир Цибульський презентував слухачам путівник для майбутніх абітурієнтів «Шлях до кар'єри в атомній галузі», створений

АТ «НАЕК «Енергоатом» спільно з Українським ядерним товариством.

У рамках проекту Василь Скрипнюк, заступник начальника навчально-тренувального центру, прочитав присутнім лекцію «Професія — енергетик», а також відповів на численні запитання слухачів.

Профорієнтаційно-освітній проект «Атомна школа», організований Хмельницькою АЕС за підтримки Українського ядерного товариства, триватиме сім місяців. На учасників заходу чекатимуть екскурсії на промисловий майданчик та в основні підрозділи ХАЕС, лекції та практичні завдання від керівників, провідних фахівців, інструкторів, ділові ігри, спілкування із представниками профільних вишів, молодими спеціалістами, стажування на посадах персоналу енергопідприємства.

дошкілля

«Смачний» тиждень

«Тиждень української кухні» пройшов у дитсадках Хмельницької громади. Пізнавальні тематичні заходи організували, щоб сформувати у дітей уявлення про корисну та смачну їжу, популяризувати українські страви та виховати повагу до національних традицій.

У рамках фестивалю влаштували виставки та ярмарки українських страв, пізнавальні бесіди про традиції української кухні, дні «Червоного борщу», «Вареників», а також «Кухня заходу» та «Кухня сходу України».

Діти знайомилися з родинними рецептами, брали участь у театралізованих дійствах «Українські вечорниці», спільно куштували приготовленими стравами та створювали затишні куточки в «Українських світлицях».

пам'ять

Любив людей і рідний край

У Хмельницькому кооперативному торговельно-економічному інституті відкрито меморіальну дошку в пам'ять доктора історичних наук, професора, президента вишу Юрія Телячого.

Цій події передувало зібрання круглого столу «Історія з людським обличчям: спогади про Юрія Телячого», у якому взяла участь заступник керівника виконавчого апарату обласної ради Тетяна Зеленко.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять людини, яка присвятила своє життя служінню освіті й людям.

На початку зібрання до учасників круглого столу звернулися ректор Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту Андрій Матвеев та голова Хмельницької обласної спілки споживчих товариств Віктор Філіпчук.

Своїми спогадами про Юрія Васильовича поділилися

ся його колеги, друзі, земляки, військові побратими, які відчували його потужну волонтерську підтримку. До спогадів про вченого, управлінця, педагога, краєзнавця, вмілого організатора, чудового радника та друга долучилися його колишні колеги з Державної служби якості освіти України, Національної спілки краєзнавців, а також Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень, місцеві краєзнавці Віктор Прокопчук та Юрій Блажевич.

На зібранні були присутні батьки та дружина Юрія Телячого, яким виконуючий обов'язки голови Хмельницької обласної організації краєзнавців України Віктор Адамський вручив відзнаку лауреата премії імені академіка Петра Тронька. Вона присуджена Юрію Телячому посмертно.

Організатори круглого столу презентували учасникам зібрання фотовиставку та книгу спогадів про Юрія Васильовича «Історія з людським обличчям».

Довідка

Юрій Телячий — український історик, краєзнавець, доктор історичних наук, професор, заслужений працівник культури України та волонтер. Він зробив вагомий внесок у розвиток освіти, дослідження й популяризацію історії національної культури, науки та освіти XIX – початку XXI століть, а також брав активну участь у краєзнавчому русі України.

Очоловав Хмельницьку обласну організацію Національної спілки краєзнавців України. Його науковий доробок налічує понад 260 праць, зокрема близько 30 монографій і навчальних посібників. Під час повномасштабної війни Юрій Васильович активно підтримував українських військових, здійснюючи волонтерські місії та допомагав фронту.

16 січня 2025 року Юрій Телячий трагічно пішов із життя.

дискурс

Про виховання і не лише...

Кожне покоління залишає слід — освіта визначає, який він. Така наскрізна думка обласного педагогічного дискурсу «Моделювання виховної системи закладів освіти в умовах НУШ та сучасних викликів». Про зручність, затишок і настрої учасників подбав колектив комунальної установи «Ліцей №15 ім. О. Співачука» Хмельницької міської ради.

Участь в дискусійному проєкті взяли відповідальні за виховну роботу в ЦПРПП, ТГ, заступники директорів з навчально-виховної, виховної роботи закладів загальної середньої освіти.

Головне завдання педагогічного дискурсу — поповнення своїх знань інноваційними підходами до створення моделі виховної системи, ознайомлення з моделями досвідчених колег з урахуванням глобальних змін та сучасних викликів. Важливим у роботі виховників є мотивація педагогів до підвищення якості виховного процесу.

Вітальне слово Антоніни Михайлівни Харчук, проректора ХОІППО, Кіящук Алли Йосипівни підсилили настрої на активну роботу авторів моделей виховної роботи, експертів, які давали оцінку авторським моделям та усіх учасників дискурсу.

У своєму виступі «Удосконалення науково-методичних компетентностей педагогів у сучасних умовах» Клімкіна Н.Г., старший викладач ХОІППО, кандидат педагогічних наук акцентувала на актуальності постійного підвищення компетентності відповідальних за виховну роботу.

З урахуванням особливостей свого навчального закладу, колективу, сучасних викликів, досвіду експериментальної роботи всеукраїнського рівня моделі виховної системи продемонстрували:

— Василькова Людмила Михайлівна, директор КЗ ЗСО «Ліцей №2 Хмельницької міської ради»;

— Боднарчук Світлана Валеріївна, заступник директора з питань навчально-виховної роботи академічного ліцею №1 Нетішинської міської ради;

— Лис Ліля Романівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Чемеровецького ліцею №2;

— Томчишина Тетяна Сергіївна, заступник директора з виховної роботи ліцею №11 Хмельницької міської ради;

— Швед Оксана Степанівна, заступник директора з навчально-виховної роботи гімназії №1 Шепетівської міської ради;

— Сіра Неля Антонівна, заступник директора з виховної роботи Городоцького ліцею №1 Городоцької міської ради.

Активізували практичну частину дискурсу Войтко Анастасія Сергіївна та Луцишина Олеся Сергіївна, учителі КЗ «Початкова школа №1 Хмельницької міської ради». Як підсумок роботи цієї частини прозвучав виступ щодо актуальності смислотитетивних цінностей та обов'язкове врахування цього напрямку у моделюванні виховної системи.

Свою думку про ефективність толерантно і професійно висловили експерти:

— Харчук Антоніна Михайлівна, проректор ХОІППО (голова експертної групи);

— Клімкіна Наталя Григорівна, старший викладач ХОІППО, кандидат педагогічних наук;

— Сокальська Ольга Валеріївна, консультант ЦПРПП Хмельницької міської ради; Миропольська Богдана Миколаївна, заступник директора з виховної роботи Старокостянтинівської міської ради;

Про виховання і не лише...

– Миропольська Богдана Миколаївна, заступник директора з виховної роботи Старокостянтинівської загальноосвітньої школи, Старокостянтинівської міської ради;

– Муренець Валентина Миколаївна, заступник директора з виховної роботи КЗ ЗСО «Лицей №11 ім. О. Співачука Хмельницької міської ради».

Модерувала педагогічний дискурс,

доповнюючи цікавою і корисною інформацією про моделювання виховної системи, наскрізний процес виховання, результати експериментальних впроваджень сучасних програм виховання та їх методичне забезпечення Орловська Надія Михайлівна, методист науково-методичного центру виховної роботи, позашкільної освіти та моніторингових досліджень ХОІППО, ініціатор проведення заходу.

Ще довго тривала дискусія: «Яке ж буде майбутнє покоління?», «Який слід залишить сучасне виховання?», «Як впливають на виховання сучасні виклики, жорстокий воєнний час, страшна війна». Звичайно, поради, цікавий і корисний досвід, отриманий під час дискурсу, будуть корисними у моделюванні виховної системи закладу – така думка звучала у підсумку цієї зустрічі.

думки вголос

ШІ у школі: ризики та переваги

На початку вересня 2025 року ЮНЕСКО презентувало глобальний звіт про штучний інтелект «ШІ та майбутнє освіти». На думку експертів, вибір у наступні кілька років, як саме використовувати ШІ, визначить напрямки для десятиліття. Чи визначатиме він освітнє майбутнє ринку? Що означає бути учнем у світі, який дедалі більше формують машини? Яких правил мають дотримуватися вчителі, школи, освітні системи, щоб нейтралізувати загрози та підсилити переваги?

Звіт ЮНЕСКО — не єдине дослідження, а збірка авторських концепцій, нових ідей та прогнозів щодо майбутнього освіти із застосуванням сучасних технологій. Щотижня з'являються нові прориви ШІ, що підживлює прогнози: машини незабаром зможуть зрівнятися або перевершити людей в інтелекті. Бачення, запропоновані технологічними мільярдерами, можуть здатися привабливими, особливо для урядів, які намагаються знайти ресурси для забезпечення якісної освіти для населення. Сем Альтман, головний виконавчий директор OpenAI, та Білл Гейтс, засновник корпорації Microsoft, обіцяють, що завдяки технологіям «усі діти матимуть безкоштовних віртуальних репетиторів, які зможуть надавати персоналізоване навчання з будь-якого предмета, будь-якою мовою та в будь-якому темпі, який їм потрібен». Але чи це так?

Те, із чим освіта стикається, є більшим, ніж звичайне оновлення техноло-

гій або оцифрування підручників. Модель навчання неодмінно зміниться, але покращиться чи погіршиться? Якщо все запускати, років за десять освіта може нагадувати жахливі фантастичні сюжети, де всім керує машина. Якщо ж нині налагодити контроль, незворотні зміни можна використати, щоби зробити нову модель освіти справедливою та дбайливою до учня. Питання вже не в тому, чи варто школам використовувати ШІ, а в тому, як саме його використовувати.

Освітня та вчені сформулювали основні питання, над якими школам та урядам країн доведеться добре поміркувати найближчим часом. Ці ж теми можуть бути корисними для обговорення з колегами та як теми диспутів для учнів.

1. Доступ проти рівності: ШІ скасовує освітню нерівність чи поглиблює її?
2. Персоналізація проти стандартизації: чи здатен ШІ із персоналізованим навчанням ефективно замінити традиційні методи навчання?

3. Людська діяльність проти автоматизації: яку роль відіграють вчителі в навчанні із ШІ?

4. Стосунки вчитель-учень: ШІ підживлює чи посилює особистий зв'язок?

5. Логіка ринку проти суспільного блага: чи стає освіта комерціалізованою?

6. Якість проти кількості: чи покращують технології якість освіти, чи лише збільшують доступ?

7. Регулювання проти автономії: чи можемо ми регулювати ШІ, не придушуючи інновації?

8. Демократія проти приватизації: хто контролює освіту, коли нею керують технологічні компанії?

9. Спостереження проти автономії: чи порушує ШІ право на конфіденційність учнів?

10. Свобода проти контролю: як освіта може протистояти зростанню алгоритмічного управління?

Деякі освітня наголошують: не треба сприймати ШІ як обов'язковий елемент навчання. Це один з інструментів, а не гарантія сучасності та якості навчання. До того ж технологічні інновації можуть змінювати ринок праці не так швидко, як це раніше передбачали вчені.

ШІ у школі: ризики та переваги

Наприклад, після аналізу даних 25 тис. працівників і 7 тис. робочих місць у Данії з'ясувалося, що ШІ не призвів до суттєвого впливу на заробітки в жодній професії натепер. Але готуватися до змін все одно необхідно.

Обіцяна модель майже домашнього навчання, де знання та навички кожній дитині допомагатиме опанувати репетитор-ШІ, засновані на неправильному розумінні того, що таке освіта. Адже з давніх-давен навчання відбувалося як діалог, спілкування з педагогом розвивало учня. Це не монолог учителя, який заповнює знаннями голову дитини.

Чи може ШІ навчати мислити? Звісно, ні, адже не вміє цього сам. Технологія, що лежить в основі великих мовних моделей, лише створює ілюзію інтелекту. ШІ розроблені для того, щоб імітувати, як люди використовують мову. Вони можуть виводити текст, який має форму медичного діагнозу, наукової статті або репетиторського заняття. Але ШІ не здатен діагностувати або навчати — єдине його вміння: написання слів.

Зараз у школі акцент роблять на усвідомленому читанні, а ось ШІ на таке теж не здатен. Хоча може здаватися, що розуміння тексту — це питання простого розпакування значення, яке автор вклав у слова, насправді ж читачі уявляють контекст, уявляють автора, який щось хотів цим сказати. Через це люди й штучному інтелекту приписують розум, бо інстинктивно уявляють, що машина щось хотіла сказати. «Навчання з підкріпленням від людського зворотного зв'язку» сприяє тому, що з більшою імовірністю ШІ видає найбільш очікуваний результат. Тому, наприклад, якщо ШІ працює з багатьма учнями, які допускають однакові мовні помилки, згодом він може видавати помилку за правильне написання слова.

Розгортання таких технологій у школі з обмеженими ресурсами — це гірше, ніж нічого, адже вони не просто «щось дають». Витрачаються кошти, які можуть бути спрямовані на учнів і вчителів. А тим часом недосконале використання ШІ в освіті несе низку ризиків.

1. Згенерований текст базується на шаблонах минулого. Побудовані на основі цих принципів такі послуги, як «персоналізоване репетиторство», по суті, зводяться до адаптації майбутніх освітніх потреб учня на основі минулого. ШІ подає знання як щось, що існує саме по собі, тоді як знання належать спільнотам учених. Науковці вступають у дискусії, є різні погляди на певні питання. ШІ ж подає все як догми, аксіоми. Знання постійно оновлюються, але ці новації далеко не відразу дійдуть до ШІ.

2. Генерація тексту ґрунтується не на фактичних знаннях реального світу, а на ймовірнісній вибірці. Без експерта в предметі немає способу відрізнити точну інформацію від неправдивої або вигаданої. Тож виходить, ШІ регулярно дезінформує учнів. На дитину може впливати і те, що інформація передана авторитетно, переконливо, логічно. І тоді фейк вона може завчити як істину, а ШІ довіряти більше, ніж експертам чи навіть власному досвіду.

3. Технології ізоляції, які забирають у людей бажання звертатися одне до одного за інформацією або працювати разом, щоб зрозуміти інформацію, суперечать цілям сучасної освіти.

4. Використання ШІ часто робить учнів пасивними споживачами контенту замість того, щоби розвивати їхню креативність. Наприклад, згенерувати відео на історичну тему та показати його учням на уроках — спокуслива ідея для вчителя. Це підвищить зацікавленість учнів, приверне їхню увагу. Але так вони бачать чийсь фантазій замість того, щоби розвивати свою та спробувати уявити, як це було. До того ж вони можуть сплутати, які деталі — правдиві, а які — вигадані. Історичні діячі, місця у відео зазвичай виглядатимуть не зовсім так, як в історичних документах, та й загалом може виникнути ілюзія, що минуле можна «десь подивитися» у канонічному вигляді.

5. Гендерний дисбаланс. Нещодавне дослідження Всесвітнього економічного форуму прогнозує, що до 2030 року майже 60% працівників потребуватимуть перекваліфікації з опануванням нових технологій, причому багато із сьогоднішніх основних професійних навичок застаріють протягом всього п'яти років. При цьому в галузі штучного інтелекту та інформатики жінок працює значно менше, ніж чоловіків. Це може поглибити гендерну нерівність: незнання ШІ заважатиме жінкам знаходити роботу. Але є ще один наслідок: ШІ дедалі більше представлятиме чоловічий погляд на життя, якщо його розробниками будуть переважно чоловіки.

6. ШІ не наводить походження цитат. Будь-який фрагмент «інформації» може походити з певного базового тексту, може бути гідним викладом кількох текстів або просто міксом слів, який, по суті, не підтверджується жодним з початкових текстів. Утім, джерело навіть, здавалося б, об'єктивно пізнаваних видів інформації має величезне значення для її розуміння. Візьмемо до прикладу питання про довжину берегової лінії певної країни. Конкретне значення залежатиме від того, наскільки детальним є вимірю-

вання (чи відстежуєте ви кожну затоку, чи кожну скелю вздовж пляжу в кожній затоці), а це залежатиме від мети, з якою людина проводить вимірювання. Значення також походить від політичних фактів, таких як проходження кордонів країни, які цілком можуть бути оскаржені, і тоді щоб зрозуміти конкретне значення, нам потрібно знати політичну перспективу. Якщо результати освіти вимірюються за допомогою стандартизованого тестування, стає легко розглядати освіту як накопичення знань. І не варто сподіватися, що з навичками інша ситуація: ШІ не може перевірити їх як фізичну діяльність, а лише словесний опис, «як це робити». Так навички зводяться до знань.

Коли вчитель підбирає слова, за цим стоїть його досвід, професіоналізм, знання предмета, ставлення до учнів тощо. А ШІ може замінити це лише на випадковий статистично значущий набір слів. Отже, роль учителя в навчанні завжди залишатиметься основною.

А що ж може вплинути на учнів, щоб вони сліпо не довіряли ШІ? Експерти пропонують три базові правила використання цієї технології в будь-якій системі освіти.

1. Концептуальна грамотність.

Грамотність у сфері ШІ не може бути вибірковою. Вона має бути фундаментальною: нарівні із читанням, письмом та арифметикою. Діти мають розуміти, як працюють системи штучного інтелекту — простою мовою. Не кожен учень стане інженером машинного навчання, але кожен повинен розуміти основи: що таке алгоритм? Як модель ШІ робить прогнози? Що означає, коли ми кажемо, що система «навчена»? Без цієї базової лінії ШІ стає чорною скринькою — і саме тоді виникає дисбаланс влади.

2. Критичне мислення.

Це більше, ніж усвідомлення того, як функціонує ШІ. Це питання про те, чого від нього варто очікувати. Де проявляється упередженість? Хто вирішує, що означає точність? Як системи ШІ підсилюють стереотипи? Критична грамотність означає визнання того, що ШІ не є нейтральним, та надання учням інструментів для оскарження того, що вони бачать.

3. Креативне мислення.

Учні повинні вміти використовувати ШІ, а не просто споживати його. Це означає навчитися ефективно підказувати, як співпрацювати із системами ШІ, як тестувати базові моделі та як використовувати їх етично. Креативне мислення перетворює учнів на активних агентів в екосистемі штучного інтелекту, а не пасивних користувачів.

Аліна МИРОШНИКОВА.

актуальне інтерв'ю

Іти за покликом

– За даними МОН понад 70% українців мають дипломи про вищу освіту, відтак Україна серед країн із найвищим рівнем освіченості. Для чого нам тоді професійні технічні училища?

– Кількість виданих дипломів не означає, що ми одні з найбільш найосвіченіших націй. На мою думку, ми навпаки зайшли у прикру ситуацію: вища освіта, яка існує для того, щоб підштовхувати до наукової діяльності, відкриттів та досліджень, перетворилась на мейнстрим. Як результат, вищу освіту почали здобувати люди, які не планують робити дослідження, а просто потребують професії. А система вищої освіти цю професію їм дати не може. І це велика проблема: дітям, які шукають професію, дають наукову освіту, яку вони потім не знають як використати.

Система профтехосвіти в Україні вкрай недооцінена. І відверто кажучи, я був би радий, якби 70% дипломів були саме в галузі профтеху, а у вищу освіту приходили ті, хто прагне наукової кар'єри.

– Звідки тоді це суспільне переконання, що кожна молода людина повинна обов'язково отримати диплом про вищу освіту?

– Ідея про важливість диплома, певно, походить з попереднього століття, коли для багатьох людей вища освіта була шансом отримати краще життя. Проте реальність змінюється, тож батькам і сучасним підліткам час переглянути свої переконання.

Скажемо відверто: сьогодні диплом сам по собі тобі не дає додаткових шансів на успіх, просто тому, що диплом є у всіх. Я переконаний: щоб бути успішним у своїй професії та в житті, диплом не є чимось необхідним. Справді, є професії де диплом — це вимога. Проте є безліч інших професій, успіх до яких коротший через якісну професійно-технічну освіту.

Із чим назагал у нас асоціюється професійно-технічна освіта? З робітничими професіями, з людьми, що монотонно працюють руками? Саме цих стереотипів про профтех треба негайно позбутись, вважає Олександр Трегуб. Нещодавно Projector Foundation почав співпрацю із МОН для реформування профтехосвіти, адже вона є ключовою у відбудові України. Як перетворити профтеху на осередки вільної й креативної освіти та підприємницького духу? Чому університетський диплом сьогодні не гарантує успішної кар'єри та до чого тут настанови Григорія Сковороди? Про усе це – в розмові з CEO Projector Олександром Трегубом.

Сьогодні світ переходить на модель навчання протягом життя. Дисципліни, індустрії і технології змінюються так швидко, що сьогодні ідея «повчусь 5 років, а потім просто працюватиму за спеціальністю» звучить застаріло і навіть смішно. Сучасні підлітки впродовж життя змінять кілька професій, це просто треба прийняти.

Тому наша задача — зробити так, щоб у людей була можливість навчатися час від часу, наздоганяючи, або отримуючи ті знання, які потрібні в цей момент в її житті, коли вона усвідомила свої нові бажання, нові можливості, зміни на ринку та в суспільстві.

– Як молодій людині зрозуміти: їй потрібно в профтех чи в університет? Які запитання має собі поставити сучасний підліток, щоб свідомо зробити цей вибір?

– Головне, що має зрозуміти молода людина, це чим їй цікаво займатися в житті. Проте оскільки ми вже домовились, що обрати одне заняття на життя не вийде, тоді треба зрозу-

міти, чим їй було би цікаво позайматися у найближчі роки п'ять та знайти максимально швидкі способи перевірити, чи справді це їй цікаво. Один зі способів: позайматися різним потрошку, зрозуміти, що сподобалось, а що ні, що виходить і що відгукується. Дізнатися, де є вакансії у галузі, яка зацікавила, і зробити крок в сторону цієї професії.

Я впевнений, що найкращу пораду дає Сковорода: людині краще йти за покликом, ніж за якимось трендом. А щоб зрозуміти цей поклик, вона має провзаємодіяти з цією сферою, відчути свої враження від неї і зробити крок уперед.

Повертаючись до вашого запитання: кожна молода людина хоче отримати найкращі шанси на успішну кар'єру. Якщо людина після школи відчуває, що їй цікава фундаментальна наука, їй цікаво створювати для людства нові знання, об'єднувати різні сфери — біологію, філософію, соціологію, тоді, справді, варто обирати шлях вищої

освіти. Якщо ж у людини є розуміння, що вона після школи хоче брати участь у відбудові міст, шкіл, їй подобається будівельна справа, то варто задуматись про профтех.

На жаль, сьогодні система працює так, що профтех більше сфокусований саме на робітничих спеціальностях. Креативні професії мали б також бути представлені у профтеху, але на практиці цього майже немає.

На мою думку, те, що так мало українців здобувають освіту в креативній сфері, дуже послаблює нашу країну. Адже креативні індустрії створюють додану вартість. А для цього і самі профтеху мають ставати більш інноваційним, щоб там з'являлись професії нової креативної економіки.

Мрію, щоб в Україні з'являлось більше продуктів, які коштують дорого, які можна продавати за кордон, у яких є велика різниця між собівартістю і ціною.

– Від яких стереотипів про профтеху нам варто негайно позбутися?

– Найперше маємо перестати сприймати робітничі професії як такі, де люди просто роблять монотонно якусь фізичну роботу. Бо той, хто сьогодні вивчає автомобільну справу, завтра стає малим підприємцем, відкриває свою тюнінгову станцію. А відтак, цей студент повинен зрозуміти, що таке підприємництво, що таке краса, як робити естетичні, сучасні речі, які тренди є сьогодні, як йому чи їй зробити свій бізнес конкурентоздатним.

Нам треба змінити ось це уявлення, що робітничі професії — це винятково в найм. Студент профтеху має усвідомлювати, що він — майбутній мейкер, той, хто з творчістю і пристрасстю створює щось нове. І погодьтесь, це вже зовсім інше самовідчуття.

Іти за покликом

Це самовідчуття необхідно побудувати: і через зовнішній вигляд будівель профтеху, і черед доступ до інноваційного обладнання, і через підхід до викладання. Я переконаний, що дизайн та підприємництво мають бути складовими практично будь-якої спеціальності в профтеху.

— Яким ви бачите ефективний підхід до викладання у профтеху? Який набір твердих і м'яких навичок повинен бути?

— У профтехосвіті велику частину займає загальноосвітній компонент: вивчення української мови, біології, інших предметів. Проте викладати їх треба вже зовсім по-іншому, ніж у школі: не зазубрювати напам'ять якісь факти, а застосовувати підхід інтегрованих курсів, щоб прикладні знання були дотичні до тієї справи, яку вивчає студент профтеху.

Візьмімо до прикладу українську мову: який підприємець нині не займається SMMом, адже кожному власнику справи треба будувати комунікацію зі своїми клієнтами. А для цього треба вміти написати різні тексти для соцмереж, сформулювати думку, не кажучи вже про грамотність та правильно розставлені коми. Коли українська мова подається через контекст власної справи: треба навчитись комунікувати, щоб отримувати кращу зарплату або щоб проєкт був успішним, то такі заняття будуть надихати і зацікавлювати, а там і правила вже вивчатися.

Інша важлива складова освіти профтеху — soft skills. Проте я не вірю, що можуть бути уроки, на яких вчать м'яких навичок. Soft skills мають бути шиті в філософію навчання.

Як натренувати людину на ефективну роботу в команді? Не треба їй читати про це лекції. Вона має опинитись в команді, поспівпрацювати, стикнутися з викликами. А викладач має тобі підказати, де у тебе були проблеми. Якщо всі

напарники по твоїй команді кажуть, що з тобою складно працювати, у наступній команді ти чуєш те саме, і в третій теж, то варто задуматись. І навчання має дати цей зворотний зв'язок і допомогти його опрацювати, поки ти тренуєшся на ігрових задачах.

— Якою має бути роль викладача крутого сучасного профтеху?

— Якщо я викладач профтеху, то передусім маю бути крутим професіоналом своєї справи, яскравим представником професії. Студенти мають повірити мені, а якщо говорити чесно, то вони мають повірити в мене. Коли діти вірять в мене як наставника, як людину, яка може їм дати гарну пораду, яка справді добре знає свою справу, тоді вони будуть до мене прислухатися. Тому професійний рівень викладача дуже важливий.

Друге, це те, що для ментора викладання не має бути життєвим компромісом. Він має справді хотіти викладати. Це такий специфічний набір людей, яким подобається мати справи з молоддю, які отримують задоволення від менторства, від того, що у цієї дитини щось почало виходити.

Ці два пункти обов'язково зайдуть у конфлікт один із одним: якщо ти хочеш бути крутим у своїй професії, і при цьому багато часу приділяти дітям, то напевно ти не можеш бути full-time у своїй професії, і на одній full-time викладати. Тому треба дозволити, щоб викладачі профтеху могли поєднувати свою професійну і викладацьку діяльність.

Сьогодні вимога, щоб викладачі профтехів мали педагогічну освіту, є великою перешкодою, адже класні професіонали-ментори назагал не мають педосвіти. Досвід Projector показує, що яскраві круті спеціалісти досить швидко можуть навчитися азів викладання і потім відточити їх на практиці. Адже їхня особистість і досвід роботи в галузі значно важливіший за теорію педагогіки.

— Які риси повинен мати крутий ментор-викладач?

— На додачу до професіоналізму, це безумовно, харизма. Ти можеш бути прекрасним майстром, ти можеш любити дітей, але якщо ти стоїш під стіною і промовляєш якісь тексти з відкритої книжки, то нічого не вийде, тебе ніхто не буде слухати.

Особиста харизма і здатність доносити свої думки — це рідкісна, але необхідна комбінація для крутого ментора. Тут наголошу на різниці між учителем і ментором. У ментора немає задачі розказати все, що він знає. Читання лекцій відходить у минуле, ні профтех, ні університет вже не існують заради начитування лекцій, бо зараз у нас є доступ до найкрутіших лекторів світу будь-якими мовами. Класний ментор — це людина, яка веде тебе твоїм професійним шляхом, а не читає методичку вголос.

Не хочу знецінювати теоретичну складову, проте доцільніше записати лекції на відео і давати їх студентам для перегляду перед тим, як прийти на заняття.

— Змалюйте свою візію профтеху майбутнього? На досвід яких країн ми можемо спиратися?

— Нам однозначно не варто іти шляхом калькування успішних досвідів інших країн, це так не працює. Адже у нас є багато кейсів класних закладів профтехосвіти. Ми як представники вільної освіти можемо сказати, що в дуже небагатьох країнах виник такий феномен, як наша вільна освіта, коли приватні інституції відіграють таку важливу роль у сфері креативного навчання.

На додачу до цього треба враховувати, що всі реформи у нас будуть відбуватись в умовах дуже обмежених ресурсів, в умовах війни, а тому нам треба знаходити найефективніші рішення. Але обмеження завжди стимулюють креативність. Рішеннями, які зроблені в інших країнах, уже по декілька десятків років. Тому якраз Україна може

запропонувати геть інші підходи, персоналізоване навчання, особисті траєкторії, які можуть будуватись на IT-рішеннях.

Профтех майбутнього — це заклад, де на філософському рівні у центрі всього задуму стоїть людина. І тоді все обертається навколо людини: як ми можемо створити найкращі умови для її розвитку? Як можемо збільшити її шанси на успіх? А може, запитасмо студента, чи подобається йому навчання? Що б хотілося змінити чи додати? А давайте почнемо вимірювати показники задоволеності наших учнів? Ось це все насправді робить будь-який успішний приватний бізнес. І ми як приватна освітня інституція також це робимо.

І коли будемо мислити людиною, студентом у центрі профтеху, тоді швидко зрозуміємо, що студенти хочуть цікаве навчання, хочуть мати доступ до ринку, хочуть знати, скільки платять в цій сфері, хочуть бачити свого роботодавця.

Реформа НУШ починалася з ідеї про те, що в центрі освіти має бути дитина. Ось це і є точка змін на філософському рівні. А далі потрібно працювати над рівнем менеджменту. Від очільника профтеху залежить, культура в закладі, те, наскільки гарні будуть викладачі, наскільки атмосфера в закладі буде сприяти доброму і дружньому спілкуванню. Це ж дивовижно: ви можете зайти у два заклади, які працюють з тими самими програмами міністерства, але в одному діти грають у бадмінтон, футбол, спілкуються на перервах і взаємодіють, а на інших сидять як мумії, тому що їм все заборонили.

Наша задача — допомогти менеджерам, які зараз працюють, дізнатися про сучасні IT-підходи та продуктивні розробки, як вони можуть працювати з Agile, як вони можуть використовувати LMS та можуть будувати культуру.

Катерина КИСЕЛЬОВА.

музей

Історія спортивних досягнень

У вестибюлі Хмельницького обласного центру фізичного виховання учнівської молоді відкрито оновлений музей досягнень — місце, де оживає історія спорту Хмельниччини. Там зібрано кубки, медалі, грамоти й дипломи вихованців центру — від перших обласних стартів до міжнародних змагань. Серед експонатів — стелаж, присвячений нашій видатній спортсменці, олімпійській чемпіонці Ірині Мерлені, яка розпочала свій спортивний шлях саме в ХОЦФВУМ.

Окремий розділ музею представлено матеріалами та виданнями Національного олімпійського комітету України, що відображають історію олімпійського руху та досягнення українських спортсменів.

Музей досягнень — це не просто виставка, це вдячність усім, хто творив і продовжує творити історію центру фізичного виховання учнівської молоді, це натхнення для тих, хто лише починає свій шлях у спорті.

чемпіонат

Юні приборкувачі катамаранів

На річці Південний Буг в районі села Сокілець Немирівської міської територіальної громади Вінницької області відбувся чемпіонат України зі спортивного туризму – водний туризм. Команду Хмельницької області у віковій групі, де змагалися молодші юнаки, представляли здобувачі освіти Хмельницького обласного центру краєзнавства, туризму та екологічного виховання учнівської молоді та Хмельницької обласної федерації спортивного туризму (керівник гуртка, тренер – Дмитро Ващук).

Особисті змагання проходили на трьох дистанціях. Екіпаж чотиримісного катамарану (Анастасія Головіна, Іван Долгих, Дмитро Килівник, Ярослав Когут) на дистанції «Ралі» посіли третє місце; на дистанціях «Слалом» та «Спринт» – друге місце.

У загальному заліку чемпіонату екіпаж здобув срібну нагороду, бронза – в екіпажа Чернівецької області, а переможцем став екіпаж Київської області.

відзнака

Клинок для тренера

Під час юніорського чемпіонату України з фехтування, що відбувся у Києві, федерація започаткувала нову ініціативу — підтримку дитячих тренерів, які активно працюють із юними спортсменами та сприяють розвитку фехтування в Україні.

У межах цієї ініціативи було вручено відзнаки тренерам, чії вихованці беруть участь у змаганнях «Всеукраїнської дитячої ліги імені В. В. Миронюка». Серед відзначених — тренер відділення фехтування КДЮСШ УСО філії «ВП ХАЕС» Віталій Цисарук, якому вручили клинок UNIC Fencing.

Під його керівництвом юні фехтувальники Нетішина демонструють високий рівень майстерності та дисципліни, вихованці наставника неодноразово ставали призерами всеукраїнських турнірів, представляли Нетішин і ХАЕС на національних чемпіонатах, кубках та у міжнародних змаганнях.

поїздка

Таборування у Карпатах

Хмельницький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді організував та провів навчально-пізнавальний табір «Смотрич: від каньйону до вершини». Метою таборування було ознайомлення з історією держави та сходження у Карпатах на вершину гори Смотрич (Вухатий Камінь). У подорож вирушили 92 вихованці області з Деражнянської, Дунаєвецької, Староушицької, Кам'янець-Подільської, Полонської та Хмельницької об'єднаних територіальних громад.

Першого дня юні мандрівники вирушили до мальовничих Карпат, де тимчасовим домом для них стала затишна садиба у селі Криворівня.

Наступного дня туристи зустріли світанок серед гір і тиші, яку порушував лише спів птахів. Усі вирушили у похід на гору Смотрич. Підйом був нелегкий, але краєвиди, що відкрилися з вершини, були варті кожного кроку!

Дорогою додому відвідали осередок художньої народної творчості Гуцульщини.